

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1939 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om visst undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.

I en den 3 februari 1939 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 72, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om visst undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.

Sedan överenskommelser den 28 oktober 1938 träffats mellan Sverige och Tyska riket angående bland annat betalningen av Tyska rikets internationella lån med 7 procent ränta av år 1924 (Daweslånet), Tyska rikets internationella lån med $5\frac{1}{2}$ procent ränta av år 1930 (Younglånet) och Österrikes internationella lån av år 1930, förordnas härigenom, att, därest obligation tillhörande något av nämnda lån här i riket förses med påstämpling om förändring av betalningsvillkoren i enlighet med berörda överenskommelser, stämpelplikt icke i anledning därav skall äga rum enligt förordningarna den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften och den 6 november 1908 (nr 129 s. 1) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Det i propositionen framlagda förslaget är föranlett av mellan Sverige och Tyska riket den 28 oktober 1938 träffade överenskommelser angående fullgörandet av vissa betalningar till svenska fordringsägare. Dessa överenskommelser, som sedermera i vissa avseenden kompletterats genom ytterligare avtal i samma ämne, innefatta en reglering av betalningen av det svenska innehavet av obligationer tillhörande de av Tyska riket upptagna s. k. Dawes-, Young- och Kreugerlånen ävensom Österrikes internationella lån med 7 procent ränta av år 1930 och Österrikes garanterade konverteringslån av år 1934.

Överenskommelserna innefatta bland annat att från svensk sida vissa räntesänkningar medgivits, då betalning sker enligt överenskommelserna, ävensom att från tysk sida åtaganden gjorts om upptagande av amortering å lånen, varvid emellertid tidpunkten för den slutliga återbetalningen beträffande vissa av lånen uppskjutits. Därest innehavare av obligationer tillhörande Dawes- och Younglånen samt Österrikes internationella lån av år 1930 önska erhålla betalning enligt de nya villkoren, skola innehavare av nämnda obligationer senast den 15 mars 1939 hos riksbanken eller svenskt bankaktiebolag anmäla, att de antaga de nya villkoren. Obligationerna skola bifogas sådan anmälan och förses med påstämpling av de nya betalningsvillkoren. Obligationens innehavare, vilka icke göra dylik anmälan, bliva i fråga om betalningen på grund av obligationerna underkastade de eljest gällande tyska transferbestämmelserna.

Enligt 8 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften skall — med vissa undantag, varom nu ej är fråga — obligation, som utfärdas här i riket, av obligationsutgivaren före utlämnandet förses med stämpel.

Varda obligationer här i riket utfärdade endast såsom ersättning för förkomna eller förstörda sådana handlingar eller i utbyte mot obligationer av samma utgivare och med samma räntefot, och hava de äldre obligationerna varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning, äro de nya obligationerna fria från stämpel, såvida de icke utfärdas å högre belopp än varå de äldre obligationerna lytt. Utfärdas de nya obligationerna å högre belopp, skola de förses med stämpel för skillnaden mellan beloppen.

Enligt nämnda paragraf skall — fränsett vissa undantagsfall — obligation, som utfärdats i utlandet, förses med stämpel innan den första gången, efter det densamma blivit till riket införd, härstädes belånas, försäljes eller på vad sätt det vara må överlåtes eller, därest den ej förut vederbörligen stämpelbelagts, innan inregistrering sker av bouppteckning efter avliden person, till vars efterlämnade tillgångar obligationen hör.

Om i utlandet utgivna obligationer, som införts hit till riket, av utgivaren inforrats för utbyte, må innehavaren av obligationerna i särskild ordning, varom i nämnda paragraf stadgas, åtnjuta stämpelfrihet för nya, av samma utgivare utfärdade obligationer, till räntefot och belopp motsvarande de tidigare införda.

Enligt förordningen den 6 november 1908 (nr 129 s. 1) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper skall vid överlåtelse av obligationer genom köp eller byte en särskild avgift erläggas genom stämpelbeläggning av den avräkningsnota, som skall upprättas vid överlåtelsen.

I statsrådsprotokollet har departementschefen beträffande frågan, huruvida förut berörda förändringar av betalningsvillkoren för de i det föregående omnämnda utländska obligationslånen kunde medföra skyldighet att erlægga avgift enligt fondstämpelförordningen och 1914 års förordning angående stämpelavgiften, framhållit, att direkt tillämplig föreskrift saknades.

Vidkommande frågan, under vilka omständigheter skyldighet föreläge att erlægga ny avgift enligt förordningen angående stämpelavgiften vid konvertering av obligationslån genom påstämpling å förut stämpelbelagda, här i riket utfärdade obligationer, har departementschefen anfört, att praxis numera synes gå i den riktningen, att stämpelfrågan vore beroende av, bland annat, om obligationslåns slutbetalning i samband med konvertering förlagts till senare tidpunkt än enligt de ursprungliga lånevillkoren. I sådant fall ansåges påstämplingen av till lånet hörande obligation vara lika med utfärdande av ny obligation. Enbart en nedsättning av räntesatsen föranledde däremot icke ett sådant bedömande.

Efter att hava framhållit, att statskontoret givit uttryck åt en tolkning av gällande bestämmelser överensstämmande med den ovan framlagda, samt att de i det föregående omnämnda överenskommelserna den 28 oktober 1938 icke innefattade någon förlängning av lånetiden beträffande Kreugerlånet och Österrikes garanterade konverteringslån av år 1934, men att detta däremot vore fallet beträffande Dawes- och Younglånen samt Österrikes internationella lån av år 1930, har departementschefen till stöd för det föreliggande förslaget anfört följande.

Därest särskilt undantag icke stadgades syntes, i överensstämmelse med den lösning frågan erhållit med avseende å inom riket utfärdade obligationer, skyldighet kunna uppstå att erlægga stämpel enligt förut angivna huvudregel beträffande obligation, som utfärdats i utlandet, i 8 § av 1914 års förordning angående stämpelavgiften och därmed också enligt fondstämpelförordningen, då efter påstämpling av de nya betalningsvillkoren utlämnande skedde av obligation tillhörande Dawes- eller Younglånen eller österrikiska lånet av år 1930.

De nya lånevillkoren inginge emellertid som ett led i en mellan de svenska och tyska regeringarna träffad allmän uppgörelse rörande de svenska finansiella fordringarna i Tyskland. Det framstode såsom obilligt, att en enskild obligationsinnehavare skulle drabbas av stämpelplikt, om han följde den av staten med hänsyn till sagda betalningsreglering anvisade vägen för tillvaratagande av sin fordran.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot föreliggande förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 72, antaga det vid propositionen fögade förslaget till förordning om visst undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.

Stockholm den 23 februari 1939.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg*, friherre *Lagerfelt*, *Viktor Larsson*, *Heiding*, *Wahlmark*, *Bengtsson*, *Sjödahl*, *Elon Andersson*, *Velander* och *Ekman*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren*, *Björklund*, *Andersson* i Dunker, *Ericson* i Boxholm, *Johanson* i Huskvarna, *Werner* i Hultsfred, *Hammarlund*, *Blomquist* och *Hagberg* i Malmö.